

په انگلستان کې له 16 کلنۍ څخه وروسته زما لپاره د زده کړې اختیارونه څه دي؟

دا لارښود څنگه گټور دی؟

که چېرې تاسو د بل هیواد څخه راغلي یاست او د انګلستان په کوم ښوونځي کې زده کړې کوئ یا د انګلستان کالج ته د تلو په تمه یاست، نو دا لارښود له تاسو سره د مرستې لپاره ډیزاین شوی. دا ممکن له تاسو سره په هغه صورت کې مرسته وکړي چې که چېرې:

- تاسو +15 کلن یاست، په انګلستان کې په ښوونځي کې زده کړه کوئ او په دې اړه فکر کوئ چې کله تاسو 11 کلن شئ، نو څه باید وکړئ.
- تاسو په دې وروستیو کې انګلستان ته رسیدلي یاست، ستاسو عمر 15-18 دی، تاسو اوس په ښوونځي کې نه یاست او تاسو په دې فکر کوئ چې نور څه باید وکړئ.

دا ممکن د دې زده کونکو د والدینو او پالونکو لپاره هم گټور وي.

دا لارښود څنگه تنظیم شوی دی؟

لارښوونه په لاندې برخو کې ترتیب شوې ده:

4

لغتونه

دلته به تاسو د هغه کلیدي اصطلاحاتو لیست ومومئ چې په لارښود کې کارول کېږي او هم به پوه شئ چې د دوی معنی څه ده.

7

زه به ژر ثانوي ښوونځی پای ته ورسوم؛ زه کوم اختیارونه لرم؟

که چېرې تاسو +15 یاست او د ښوونځي پای ته رسیدو په حال کې یاست، نو دا برخه به گټوره وي. که چېرې تاسو په انګلستان کې ښوونځي ته نه یاست تللي (له دې امله چې تاسو په دې وروستیو کې دلته راغلي یاست) او تاسو غواړئ چې کالج پیل کړئ، نو تاسو باید دا برخه هم ولولئ.

11

که چېرې زه اړتیا ولرم چې لومړی خپله انګلیسي ښه کړم، نو څه باید وکړم؟

دا برخه ستاسو د انګلیسي د ښه کولو لپاره د کورسونو په اړه مشوره وړاندې کوي.

13

زه څنگه غوره لاره ټاکلی شم؟

دا برخه د معلوماتو او پوښتنو لپاره ځینې لینکونه چمتو کوي، ترڅو له تاسو سره په پریکړه کولو کې مرسته وکړي.

13

زه نور معلومات چېرته ترلاسه کولی شم؟

که چېرې تاسو غواړئ چې خپل اختیارونه نور هم وڅیړئ، نو دا برخه به تاسو ته لارښوونه وکړي.

13

ایا زه اړتیا لرم چې خپلې زده کړې ته ادامه ورکړم؟

که چېرې تاسو اړتیا لرئ، نو دا برخه ستاسو د زده کړې لپاره د پیسو ورکولو په اړه مشوره وړاندې کوي. که چېرې تاسو احتمالاً هغه وخت 19 کلن یا له دې څخه ډیر عمر ولرئ، کله چې تاسو دوه کلن کورس پای ته ورسوئ یا که چېرې تاسو پوهنتون ته د غوښتنلیک په اړه فکر کوئ، نو دا ممکن ستاسو لپاره گټور وي.

14

کالجونو ته د درخواست کولو دمخه زه پر څه شي پوهېدلو ته اړتیا لرم؟

په دې برخه کې دا مشوره شامله ده چې تاسو له چا سره خبرې کولو ته اړتیا لرئ او تاسو یې باید د موندلو هڅه وکړئ.

14 ایا زه کولی شم بېلابېلو کالجونو ته لار شم، ترڅو وګورم چې دوی څنګه دي؟

دا برخه د کالج په پرانیستو ورځو کې د ګډون په اړه مشوره وړاندې کوي، لکه څنګه چې د کالج ښوونکو او مالټر کارمندانو څخه پوښتنه وکړئ.

15 په پرانیستو ورځو او مرکو کې باید کومې پوښتنې وکړم؟

تاسو کولی شئ له وړاندې د خپلو پوښتنو د چمتو کولو سره د کالج له پرانیستو ورځو څخه ډیره ګټه ترلاسه کړئ. دا برخه د خورا مهمو پوښتنو په اړه ځینې مشورې وړاندې کوي چې تاسو یې باید وپوښتنئ.

15 ایا د کډوال/پناه غوښتونکي په توګه زما دریځ به زما پر انتخابونو اغیزه وکړي؟

که چېرې تاسو پناه غوښتونکي یا کډوال یاست، نو دا برخه مهمې لارښوونې وړاندې کوي.

17 نو، په حقیقت کې زما اختیارونه څه دي؟

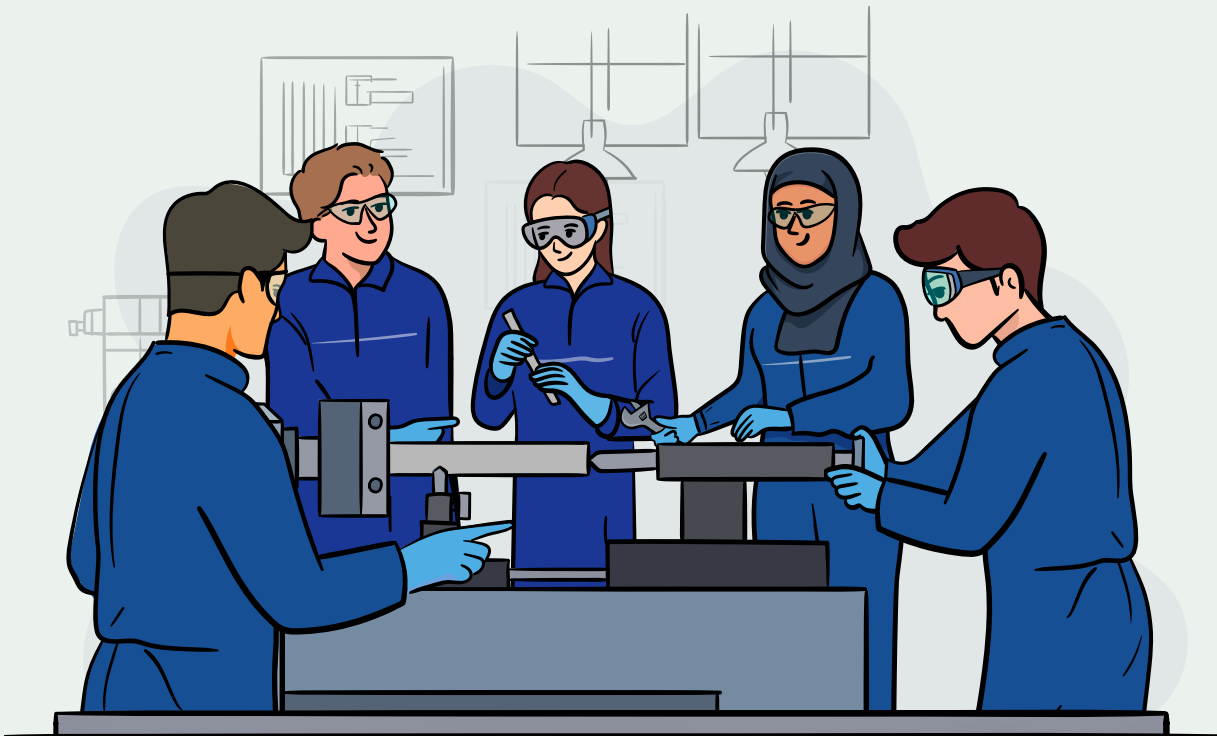
دا برخه ستاسو د انتخابونو د روښانه کولو لپاره ګټور چارټ چمتو کوي.

19 زه د پوهنتون په اړه فکر کوم - زه باید پر څه شي پوه شم؟

که چېرې تاسو پوهنتون ته اوس یا په راتلونکي کې د غوښتنلیک د ورکولو په اړه فکر کوئ، نو دا برخه به ګټوره وي.

21 د حقیقي ژوند کیسې

دا وروستی برخه د هغو انتخابونو او لارو بېلګې وړاندې کوي چې نورو ځوانانو په 16 کلنۍ کې د ښوونځي له پرېښودو څخه د خپل غوره شوي مسلک تر پیل کولو پورې اخیستي دي.

لغت

علمي	اکاډمیک کورس هغه دی چې د یوې ځانګړې دندې لپاره په مستقیم ډول د زده کونکي د چمتو کولو پرځای یوه موضوع تدریس کوي (وګورئ مسلکي). د اکاډمیکو کورسونو بېلګې د فزیک، انګلیسي ادبیاتو یا جغرافې په مضمونونو کې د A کچې او نړیوال لیسانس کورسونه دي.
A-کچه	دا د "پرمختللي کچې" لپاره لنډ شوی شکل دی. د A-کچو د دواړو شپږم فورمو او کالجونو لخوا په دغو مضامینو لکه ریاضی، تاریخ، هنر یا موسیقۍ کې وړاندیز کېږي. که څه هم په ځینو مضامینو کې ارزول شوي کورس ورکونه هم شامله ده، مګر بیا هم زده کونکي د کورس په پای کې ازموینې ورکوي.
بدیل شرایط	دا نورو هغو لارو ته اشاره کوي چې زده کونکي کولی شي د اصلي جریان ښوونځي ته د تللو پرځای دا زده کړې ترلاسه کړي. په بېلګو کې آنلاین درسونه یا هغه خیریه موسسې شاملې دي چې په ساحه کې زده کړې ورکوي.
د کار زده کړه	زده کونکي د کاري تجربې او مطالعې د ترکیب له لارې د مهارت لرونکي دندې د ترسره کولو لپاره روزنه ترلاسه کوي - لکه د ویښتو مینځل، پلمینګ، بریښنايي انجینرۍ یا ډیر نور کارونه. د مطالعې برخه اکثراً په کالج کې ترسره کېږي، مګر ځینې وختونه په آنلاین بڼه هم ترسره کېږي.
د سوداګرۍ او ټیکنالوژۍ تعلیمي شورا (BTEC)	دا هغه حرفوي کورسونه دي چې د ډیپلومې د ترلاسه کولو لامل کېږي BTEC. د سوداګرۍ او ټیکنالوژۍ تعلیم شورا لنډ شوی شکل دی. تاسو کولی شئ BTEC په 1 او 2 کچه کې له GCSE سره مساوي دی) او 3 کچه د (A-کچې سره مساوي دی).
کالج	دا یوه موسسه ده چې نورې زده کړې وړاندې کوي. کالجونه اکثراً په ماښام کې د لویانو زده کړې وړاندیز کوي.
د ژبو لپاره د راجع کولو عام اروپایي چوکاټ (CEFR)	دا د ژبو لپاره د راجع کولو اروپایي چوکاټ دی. د CEFR کچه د نوې ژبې د زده کړې مختلف پړاوونه څرګندوي، د A1 په کچه د پیل کونکي په توګه پیل کېږي او د C2 په کچه د مهارت سره پای ته رسېږي.
ESOL	دا د نورو ژبو د ویونکو لپاره انګلیسي لنډ شوی شکل دی. دا معمولاً د انګلیسي ژبې هغو ټولګیو ته اشاره کوي چې لویانو او 16-19 کلنو ته وړاندیز کېږي.

دا یو داسې حالت ته اشاره کوي چېرې چې یو څوک د 18 کلونو څخه کم عمره د والدینو لخوا تر پالنې لاندې نه وي. پرځای یې دوی د رضای والدینو سره ژوند کوي، کوم چې په ځانګړي ډول روزل شوي او د حکومت لخوا د دې کار لپاره پیسې ورکول کېږي.	د پالونکي پاملرنه
دا امتحانونه دي چې په انګلیسي، ریاضي او ICT کې د لاسرسي وړ دي. دوی د هغو عملي مهارتونو د زده کولو لپاره ډیزاین شوي چې تاسو ورته د ژوند کولو، زده کړې او په بریالیتوب سره په انګلستان کې د حقیقي ژوند په شرایطو کې د کار لپاره اړتیا لرئ. د 2 کچې د کاري مهارتونو وړتیاوې د GCSEs سره مساوي دي.	د کاري مهارتونو وړتیاوې
دا هغو کلونو ته اشاره کوي چې په 16 کلنۍ کې د ښوونځي پای ته رسیدو او پوهنتون ته تلل یا په 18/19 کلنۍ کې کار کول ښي. دا ځینې وختونه FE ته لنډېږي.	نورې زده کړې
دا د ثانوي زده کړې د عمومي سند لنډ شوی شکل دی. په انګلستان او ویلز کې د ښوونځي زده کونکي د ثانوي ښوونځي په پای کې معمولا د 16 کلنۍ په عمر کې د GCSE ازموینه ورکوي. تاسو کولی شئ د انګلیسي، ریاضیاتو، تاریخ، ساینس، هنر، فزیکي زده کړې (PE) په شمول په پراخه کچه په مضامینو کې GCSEs او ډېر نور څه واخلي.	GCSE
دا هغه نمرې دي چې تاسو یې ستاسو د GCSE په ازموینې کې ترلاسه کوئ. د U درجه ناکامي څرګندوي. 1-9 نمرې یا درجې د کامیابۍ ټولې رتبې دي؛ 1 تر ټولو ټیټه او 9 لوړه ده. د 4-9 نمرې اکثرا د "ښه کامیاب" په توګه یادېږي.	د GCSE درجې
دا هغه وخت دی کله چې تاسو د غوره درجې د ترلاسه کولو لپاره یو یا څو د GCSE ازموینې بیا واخلي. که چېرې تاسو په ښوونځي کې هیڅ GCSE نه وي اخیستی، ځکه چې تاسو ډیر ناوخته انګلستان ته رسیدلي یاست یا چمتو نه یاست، نو تاسو ته به مشوره درکړل شي چې په کالج یا شپږم فارم کې د بیا ګډون/ بیا ځای کولو ټولګیو کې ګډون وکړئ.	GCSE بیا اخیستل (د "ریټس" په نوم هم یادېږي)
دا هغو زده کړو ته اشاره کوي چې له کالج څخه وروسته ترسره کېږي، ډیری وختونه د 18 په عمر کې وي. په دې کې معمولا په پوهنتون کې زده کړې شاملې دي.	لوړې زده کړې
دا د معلوماتو او مخابراتو ټیکنالوژۍ لنډ شوی شکل دی. په دې کې د معلوماتو ذخیره کولو، ترلاسه کولو او په پروسس کولو پورې اړوند د ټولو ټیکنالوژيو مطالعه شامله ده، لکه د کمپیوټر هارډویر او سافټویر او هغه نور څه چې د اړیکو سره تړاو لري - لکه انټرنیټ، سمارټ فون او ټولنیز رسنۍ.	ICT
دا دوه بېلابېلو پروګرامونو ته اشاره کوي: د نړیوال بکلوریت ډیپلوما او د نړیوال بکلوریت سند. زده کونکي په دواړو پروګرامونو کې شپږ اکادمیک کورسونه تعقیبوي، کوم چې د کورس په پای کې د وروستیو ازموینو لخوا ارزول کېږي. په ډیپلوم کې د یوې پراخې مقالې لیکل او د غیر اکادمیک فعالیت د انتخاب بشپړول هم شامل دي.	نړیوال لیسانس

NVQ	دا د ملي حرفوي وړتیاو لنډ شوی شکل دی. دا عملي او د کار پر بنسټ جایزې دي. دوی په 1 او 2 کچه کې مطالعه کیدی شي، کوم چې په ترتیب سره د GCSE درجې 1-3 او 4-9 سره مساوي دي او په 3 کچه کې چې د یو یا ډیرو A-کچو سره مساوي دي.
راجع کول	دا هغه لیک ته اشاره کوي چې ستاسو د ښوونکي لخوا په ښوونځي کې لیکل شوي (یا بدیل شرایط دي) او هغه کالج ته لیږل شوي چې تاسو غواړئ ګډون په کې وکړئ. دا کالج ته ستاسو او ستاسو د ځواک او وړتیاو په اړه معلومات درکوي او تاسو ته ځانګړي کورس ته وړاندیز کوي.
شپږمه بڼه	د ثانوي ښوونځي 12 او 13 کلونه د شپږم فارم په توګه راجع کېږي. ځینې ښوونځي د شپږم فارم نه لري او پرځای یې د 11 ام کال په پای کې پای ته رسېږي.
د T کچې	"T" د تخنیکي لپاره دی. دا د لوړې کچې حرفوي کورسونه دي چې تاسو ته په ځانګړې ساحه کې مهارتونه او تجربه درکوي، لکه د سوداګرۍ مدیریت یا د رسنیو نشرات او تولید.
حرفوي	یو حرفوي کورس زده کونکي د کار د یوې ځانګړې ساحې لپاره چمتو کوي یا د یوې ځانګړې دندې لپاره روزنه چمتو کوي NVQs، BTECs او T-کچې (ټول پورته تعریف شوي) د حرفوي کورسونو ټولې بېلګې دي او د څارویو په مدیریت، ساختماني، نرسنګ او په ډېرو نورو برخو کې روزنه وړاندې کوي.

زه به ژر ثانوي ښوونځي پای ته ورسوم؛ زه کوم اختیارونه لرم؟

که چېرې تاسو د اوږدې د رخصتۍ په پای کې 16 کلن یاست، نو په انگلستان کې تاسو کولی شئ د جون د میاشتې په وروستۍ جمعه کې ښوونځي پرېږدئ.

په هر صورت، ټول ځوانان باید تر 18 کلنۍ پورې د زده کړې یا روزنې په ښه دوام وکړي. ستاسو اختیارونه په 16 کلنۍ کې دا دي:

1. پوره ورځ زده کړې ته دوام ورکړئ (په شپږم ښوونځي یا کالج کې)؛
 2. د کار زده کړې پیل کړئ (د مهارت لرونکي دندې د ترسره کولو لپاره روزنه، د کاري تجربې او مطالعې سره یوځای)؛
 3. د نیمې ورځې زده کړې ته دوام ورکړئ او یو څه معاش یا رضاکارانه کار وکړئ.
- د دې برخې باندې برخه دا اختیارونه په ډیر تفصیل سره برسي وي.

1 د پوره ورځې زده کړې ته دوام ورکول

که چېرې تاسو د بشپړ وخت زده کړې ته دوام ورکوئ، نو تاسو کولی شئ لاندې زده کړې وکړئ:

- A- او AS کچه؛
- د T-کچه؛
- نړیواله بکلوریا؛
- یو حرفوي ډیپلوم.

ځینې وختونه د دې ترکیب هم امکان لري.

دلته د دې اختیارونو په اړه نور معلومات هم شته دي:

A- او AS کچه

A-کچې (د پرمختللي کچې وړتوبونه) اکادمیک، د موضوع پر بنسټ وړتیاوې دي. ډیری پوهنتونونه او د لوړو زده کړو موسسې له زده کونکو څخه غواړي چې د درجې کورس ته د ننوتلو لپاره د A-کچې ترلاسه کړي.

د A-کچې کورسونه معمولا د بشپړولو لپاره دوه کاله وخت ته د دواړو کلونو په پای کې له ازموینې سره اړتیا لري. د AS-کچې (پرمختللی - فرعي کچه) د بشپړولو لپاره یو کال وخت نیسي او د A-نیمې کچې سره مساوي دي. ټول ښوونځي او کالجونه دا اختیار نه وړاندې کوي، که څه هم، نو ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو یې وگورئ.

د A-کچې کولی شي په هغه صورت کې ښه انتخاب وي چې که چېرې تاسو:

- ✓ پلان لرئ چې پوهنتون ته لاړ شي یا د لوړې کچې زده کړې وکړي؛
- ✓ پوه شئ چې د ښوونځي کوم مضمونونه غواړئ چې زده کړې ته یې دوام ورکړئ؛
- ✓ په 4-9 نومرو کې کافي GCSEs (معمولا پنځه) ولري (یا اټکل کېږي چې ترلاسه یې کړي).

تخنيکي (T-) کچه

د **T-** کچې د دې لپاره ډیزاین شوې چې تاسو ته هغه پوهه او مهارتونه درکړي چې تاسو ورته په یوه ځانګړې سیمه کې د دندې د موندلو لپاره یا په پوهنتون ته د پرمختګ لپاره اړتیا لرئ (د BBC Bitesize وګورئ (<https://bbc.in/46HedbY>)).

کورسونو د بشپړولو لپاره دوه کاله وخت نیسي او هر **T-** کچه د دریو **A-** کچو سره برابر دی. په هر صورت، د دې پرځای چې د ښوونځي مضامین لکه فزیک یا تاریخ ته دوام ورکړئ، د **T-** کچو تاسو ته عملي مهارتونه او اړونده پوهه درکوي چې د ځانګړو صنعتونو یا کاري ساحو لپاره اړین دي - لکه نرسینګ، ICT، کرنه او نور. دوی د کورس د کار او ازموینو د مخلوط لخوا ارزول کېږي او د کار تجربې د ترلاسه کولو لپاره د صنعت ځای پر ځای کول شامل دي.

د **T-** کچې له بشپړولو وروسته تاسو ممکن د خپلې پوهې او مهارتونو په کارولو سره دنده ومومئ. د بدیل په توګه تاسو ممکن وغواړئ چې په خپله غوره شوې سیمه کې زده کړې ته دوام ورکړئ، که چېرې تاسو دا کار ترسره کوئ، نو په دې صورت کې تاسو کولی شئ د لوړې کچې زده کړې یا په ځینو مواردو کې د پوهنتون کورس ته لاړ شئ. ډیری پوهنتونونه په اړوندو کورسونو کې د ننوتلو لپاره د **T-** کچې مني.

د T- کچې کیدای شي په هغه صورت کې یو ښه انتخاب وي چې که چېرې تاسو:

- ✓ پوه شئ چې د کار پر کومه ساحه غواړئ تمرکز وکړئ؛
- ✓ پلان لرئ چې پوهنتون ته لاړ شئ یا په یوه ځانګړې مسلکي ساحه کې د لوړې کچې زده کړې ترلاسه کړئ، لکه سوداګرۍ یا ICT (په یاد ولرئ چې تاسو به عموماً یوازې د پوهنتون کورس ته په یوه مضمون کې پرمختګ کولی شئ چې په مستقیم ډول ستاسو د **T-** کچې) اړوند وي.
- ✓ د 4-9 په کچه کافي GCSEs (معمولا پنځه) ولري (یا اټکل کېږي چې ترلاسه یې کړي).

که چېرې تاسو پوهېږئ چې د **T-** کچې تاسو غواړئ ترسره کړئ، مګر لا تر اوسه مو په سمه کچه ټول مهارتونه نه دي ترلاسه کړي چې د منلو وړ وي، ځینې کالجونه T-prep کورسونه پرمخ وړي چې له تاسو سره مرسته کولی شي هغه کچې ته ورسېږئ چې ورته اړتیا لرئ (د ښار کالج پلیموت وګورئ (https://bit.ly/City_College_Plymouth_TLevel)).

نړیوال بکلوریا (IB)

دا له اکاډمیک پلوه د تقاضا وړتوب په نړیواله کچه شتون لري. په ټوله نړۍ کې پوهنتونونه دا د درجې کورسونو کې د ګډون کولو لپاره پیژني.

تاسو به شپږ مضمونونه مطالعه کړئ - درې په لوړه کچه او درې په معیاري کچه - چې انګلیسي او ریاضي لازمي دي او نور څلور د یو لړ انتخابونو څخه غوره کیدی شي. تاسو به یوه پراخه مقاله هم ولیکئ.

IB په هغه صورت کې یو ښه انتخاب کیدی شي چې که چېرې تاسو:

- ✓ پلان لرئ چې په انگلستان یا بهر کې پوهنتون ته لاړ شئ یا د لوړې کچې زده کړې ترلاسه کړئ؛
- ✓ غواړئ د مضامینو پراخه لړۍ مطالعه کړئ؛
- ✓ په 4-9 کچو کې کافي GCSEs ولرئ (یا اټکل کېږي چې ترلاسه به یې کړي).

حرفوي ډیپلومونه / تمديد شوي ډیپلومونه

دا په مختلفو برخو کې د لاسرسي وړ دي، پشمول د روغتيا او ټولنيز پاملرنې، د څارويو پاملرنې، سوداګرۍ او کمپيوټري او د يو شمير مختلف وړتياو له لارې (د بېلګې په توګه، NVQs، BTECs او د فعالو مهارتونو ډیپلومونه). حرفوي او پراخ شوي ډیپلومونه په مختلفو کچو اخیستل کیدی شي:

لیول 1 ډیپلومه - دا د 1-3 درجو کې د يو GCSE سره مساوي دی.

د 2 کچې ډیپلومه - دا په 4-9 نومرو کې د يو GCSE سره مساوي دی.

د دریمې درجې ډیپلومه / تمديد شوی ډیپلومه - دا د يو يا ډیرو A - کچو سره برابر دی.

دا جدول هغه بېلابېلې حرفوي وړتياوې ښيي چې تاسو یې په هره کچه کې اخلئ او د اکادمیکو وړتياو سره د دوی مساوي دي:

کچه	وړتوب	برابر
د ننوتلو کچه 1,2,3	ESOL، د ژوند مهارتونه	مخکې له GCSE
1 کچه	ESOL BTEC NVQ وظیفوي مهارتونه ریاضي/انګلیسي/ICT	د GCSE درجې 1-3
2 کچه	ESOL BTEC NVQ وظیفوي مهارتونه ریاضي/انګلیسي/ICT	د 4-9 GCSE درجې
3 کچه (BTEC)	سند	1 د AS-کچه
	فرعي ډیپلوم	1 د A-کچه
	ډیپلوم	2 د A-کچه
	تمديد شوی ډیپلوم	3 د A-کچه
3 کچه (NVQ)		2 يا د A ډیر کچه

مسلكي ډیپلومونه په هغه صورت کې یو ښه انتخاب کیدی شي چې که چېرې تاسو:

- ✓ هغه ساحه پیژنئ چې تاسو غواړئ په کې کار وکړئ؛
- ✓ په انګلیسي کې کافي مهارت لرئ - د انګلیسي هغه کچه چې تاسو ورته اړتیا لرئ معمولاً په هغو کورسونو کې په ګډون کولو کې ویل کېږي چې تاسو غواړئ ګډون وکړئ. ځینې کالجونه ممکن ستاسو د انګلیسي د کچې ارزونه وکړي، مخکې له دې چې تاسو په کې ګډون وکړئ، ترڅو ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو په سم کورس کې یاست.

يو ترکیب

تاسو کولی شئ د A-کچې او T-کچې یوځای کړئ؛ د 3 درجې حرفوي ډیپلومونه د A- یا T-کچې سره او ESOL (انګلیسي د نورو ژبو د ویناوالو لپاره) کورسونه د GCSE بیا کتنې یا د 1 یا 2 کچې مطالعې سره. هغه دقیق ترکیبونه چې ښايي ستاسو په کالج کې پر مهال ویشونو پورې اړه لري - نو ډاډه اوسئ چې ستاسو په مرکه کې په دې اړه په هغه صورت کې پوښتنه وکړئ چې که چېرې دا هغه څه وي چې تاسو یې کول غواړئ.

2 د کار د زده کړې پیل

دا دوهم انتخاب دی چې تاسو یې کولی شئ هغه وخت یې وټاکئ کله چې تاسو په 16 کلنۍ کې ښوونځي پرېږدئ. دلته د ځینو هغو پوښتنو ځوابونه دي چې تاسو یې د زده کړې په اړه لرئ:

څه شی؟ د زده کړې یوه دوره د مسلکي دندې د ترسره کولو لپاره د روزنې، د کاري تجربې او د کالج پر بنسټ درسونه د ترکیب له لارې یوه دوره ده.

د زده کړې بورسونه په پراخو او متنوعو دندو کې شتون لري - د ویښتو له مینځلو څخه نیولې بیا د موټر چلولو تر روزنې پورې او د نندوانۍ څخه تر بیا چاپ پورې.

تاسو کولی شئ په هره 1، 2 یا 3 کچه کې زده کړه وکړئ، دا د هغه کورس په مشکل پورې اړه لري چې تاسو یې غوره کوئ. په 4 او 5 کچو کې د لوړې کچې زده کړې هم د لاسرسي وړ دي، کوم چې ډیر وخت نیسي او د ځینې درجو سره مساوي دي.

څومره؟ ډیری زده کونکي به تاسو ته د هغه کار لپاره پیسې درکړي چې تاسو یې په خپل ځای کې ترسره کوئ، که څه هم چې تاسو به د دې دندې لپاره بشپړ نرخ تر هغه ترلاسه نه کړئ چې تاسو پر شرایطو برابر شوي نه یاست.

چیرته؟ تاسو به خپل ډیر وخت په کار ځای کې مصرف کړئ او لږ وخت به (لږترلږه ستاسو د کاري ساعتونو 20%) مطالعه وکړئ. دا معمولاً په ځایي کالج کې ترسره کېږي، مګر ځینې وختونه تاسو کولی شئ له کور څخه آنلاین زده کړه وکړئ.

څنګه؟ لومړی، تاسو باید یو کارمند پیدا کړئ چې په هغه دنده کې چې تاسو یې زده کول غواړئ د زده کړې وړاندیز کوي. بیا تاسو باید د GOV.UK One Login سره یو حساب جوړ کړئ (<https://signin.account.gov.uk/sign-in-or-create>) او بیا تاسو کولی شئ په مستقیم ډول د ځانګړي زده کړې لپاره ګمارونکي ته درخواست وکړئ.

ستاسو د مسلک مشاور باید له تاسو سره مرسته وکړي. دلته د زده کړې ملي [د لټون وړ ډیټابیس](https://bit.ly/Search_for_an_apprenticeship) د لاسرسي وړ دی او ستاسو ځایي کالج هم باید ستاسو د سیمې لپاره خپل لیست ولري ("د کار زده کړې ومومئ" وګورئ: https://bit.ly/Search_for_an_apprenticeship).

د څومره وخت لپاره؟ ډیری زده کونکي د دوه څخه تر پنځو کلونو پورې وخت نیسي او دا په کچې پورې اړه لري.

مهم: تاسو باید د کار د زده کړې د پیل کولو لپاره 16 کلن یا له دې څخه ډیر عمر ولرئ او معمولاً تاسو باید د دریو کلونو لپاره په انگلستان یا EU کې ژوند کړی وي.

ډیری زده کونکي د GCSE انګلیسي او ریاضیاتو ته اړتیا لري په 4 یا پورته نومرو کې یا له دوی سره مساوي (د بېلګې په توګه له بل هېواد څخه د ښوونځي د پرېښودو وړتیا).

ګټورې اړیکې

Gov.uk استاد شئ (https://bit.ly/Search_for_an_apprenticeship)

د بي بي سي بایټسيز د زده کړې زده کړې او کار (<https://bbc.in/3YAPkNk>)

3

نیم ورځ مطالعه کول او د معاش یا رضاکارانه کار کول

وروسته له دې چې تاسو ښوونځی پرېږدئ، تاسو کولی شئ تادیه کیدونکي دنده ومومئ، داوطلب شئ یا حتی خپل کار پیل کړئ - مګر تاسو باید په کال کې لږ تر لږه 280 ساعتیزه لارښوونې زده کړې او ورسره د زده کړې په حال کې اوسئ، ترڅو د پیژندل شوي وړتیا لپاره زده کړه وکړئ. د لارښود زده کړه مانا دا ده چې د ښوونکي یا روزونکي سره مطالعه (یا په حضوري توګه، لکه په کالج کې یا آنلاین) او په کال کې 280 ساعته په اونی کې د یوې ورځې سره برابر دي. تاسو کولی شئ د خپلې مطالعې ساعتونه د انعطاف وړ وګرځوئ، ترڅو ستاسو د کار په شاوخوا کې مناسب وي.

که چېرې زه اړتیا ولرم چې لومړی خپله انګلیسي ښه کړم، نو څه باید وکړم؟

ESOL او ESOL+ کورسونه

ډیری کالجونه د هغو 16-18 کلنو لپاره کورسونه وړاندې کوي چې اړتیا لري د انګلیسي ژبې مهارتونو ته وده ورکړي. دا د ESOL کورسونو په نوم پیژندل کېږي (ESOL د نورو ژبو د ویونکو لپاره د انګلیسي لنډ شوی شکل دی).

د ESOL کورسونه په مختلفو کچو کې وړاندې کېږي. کالج به ستاسو د انګلیسي کچه و ارزوي او تاسو به په هغه کورس کې ځای په ځای کړي چې ستاسو لپاره سم وي.

دا جدول د ESOL د کورس مختلفې کچې ښیي او دا چې څنګه د ژبې د زده کړې لپاره د مشترکه اروپایي چوکاټ د راجع کولو یا ریفرفنس (CEFR) کچې سره پرتله کوي (دا د جدول څخه وروسته تشریح شوي).

د ESOL د وړتیا کچه	مساوي CEFR کچه
مخکې له ګډون کولو	مخکې A1 (پیل کوونکي)
1 ګډون	A1 (اساسي زده کوونکي)
2 ګډون	A2
3 ګډون	B1 (خپلواک زده کوونکي)
1 کچه	B2
2 کچه	B2-C1 (مهربان زده کوونکي)

سرچینه: تخصص ته لارې، د زده کړې او مهارتونو څانګه

د داخلي نه مخکې/د ابتدايي کچه: دا په هغه صورت کې ستاسو لپاره یو کورس دی، چې که چېرې تاسو د انګلیسي هېڅ پخوانۍ پوهه (یا ډیره لږه) لرئ. ټولګي به د ساده متنونو او بڼو په اوریدلو او لوستلو، خبرې کولو، تلفظ کولو او د لیکلو پر تمرین تمرکز وکړي.

د ګډون کولو 1 کچه: دا کورس په هغه صورت کې ستاسو لپاره دی چې که چېرې تاسو د انګلیسي ژبې ځینې مهارتونه لرئ، مګر په انګلستان کې د زده کړې یا کار کولو لپاره د خپلو مهارتونو پر احتیاج ته اړتیا لرئ.

د ګډون کولو 1 کچه: دا کورس په بریالیتوب سره بشپړ کړئ، ترڅو تاسو وکولی شئ د دندې لپاره پرمختګ وکړئ. د بدیل په توګه تاسو کولی شئ د ESOL مطالعې ته د ګډون کولو 3 کچې او له هغه وروسته کچو ته دوام ورکړئ، چې دا به ستاسو لپاره په انګلیسي ژبه کار کول او/یا زده کړه اسانه کړي.

د ګډون کولو 3 کچه: که چېرې تاسو دا کورس په بریالیتوب سره بشپړ کړئ، نو د ریاضیاتو سره مساوي به ډیری کالجونه تاسو د 1 کچې حرفوي کورس کې ومني، لکه د BTEC ډیپلوم. ځینې کالجونه د ESOL د نورو وړتیاو تر څنګ حرفوي کورسونه وړاندې کوي، لکه دا سند په ساختمان کې د ESOL سره یوځای: www.capitalccg.ac.uk/conel/course/construction-with-esol--level-1-certificate/40969/

1 کچه: دا په 1-3 درجو کې د یو GCSE سره مساوي دی. که چېرې تاسو دا کورس په بریالیتوب سره بشپړ کړئ نو تاسو کولی شئ د 2 درجې ډیپلوم ته وده ورکړئ، د کار زده کړې پیل کړئ یا د ESOL 2 کچې سره یوځای د GCSE په یوه بشپړ کورس کې نوم لیکنه وکړئ (چیرې چې محتویات په لنډ وخت کې پوښل شوي وي).

2 کچه: دا په 4-9 درجو کې د یو GCSE سره برابره ده. که چېرې تاسو دا کورس په بریالیتوب سره بشپړ کړئ، نو تاسو کولی شئ د 3 کچې ډیپلوم ته پرمختګ وکړئ، د کار زده کړې پیل کړئ یا د GCSE په یوه بشپړ کورس کې نوم لیکنه وکړئ (چیرې چې منځپانګه په لنډ وخت کې پوښل کېږي) د A- کچې ته د پرمختګ لپاره T- کچه یا د IB ډیپلوم.

د ESOL+ کورسونه د هر زده کونکي لپاره په مناسبه کچه د ESOL وړتیا په ریاضیاتو او/یا حرفوي مضامینو کې د نورو وړتیاو سره یوځای کوي.

د وړاندیز شوو نورو وړتیاو په بېلګو کې د کاري مهارتونو 1 او 2 کچې ریاضی GCSE؛ ICT مهارتونه او د کار کولو مهارتونو کې ریاضي شامله ده. تر کیبونه له یو کالج څخه بل ته توپیر لري، نو له خپل کالج څخه پوښتنه وکړئ چې په کورس کې به څه شی شامل وي.

د دې کورس څخه وروسته تاسو کولی شئ په کالج کې نورو کورسونو ته لاړ شئ، د ساختماني وړتیاوو - د بیلګې په توګه د نلډوانۍ او تودوخې یا تر کافي او یوځای کولو - یا ډیپلومونه، لکه ICT یا روغتیا او ټولنیز پاملرنې په شمول. هغه کورسونه چې تاسو په کې ګډون کولی شئ په دې پورې اړه لري چې تاسو د ESOL کچه ترلاسه کړې ده که نه.

لارښوونه: اجازه راکړئ چې ستاسو د ESOL ښوونکي پوه شي چې تاسو کوم کورس ته د پرمختګ هیله لرئ، ترڅو دوی ډاډ ترلاسه کړي چې تاسو هغه ماډلونه مطالعه کوئ چې تاسو ورته اړتیا لرئ او سمې ازموینې ورکوئ.

زه څنګه غوره لاره ټاکلی شم؟

1. دا په پام کې ونیسئ چې کومې دندې چې تاسو ډیر غواړئ ترسره کړئ. د دندې لومړۍ، دویم او شاید دریم انتخاب ولیکئ. بیا څیر نه وکړئ چې تاسو د دې دندې د ترلاسه کولو لپاره کومې وړتیا ته اړتیا لرئ. تاسو ته ممکن دا لینکونه ګټور وي:

د بي بي سي بایټسيز کوټز – کوم مسلک ستاسو لپاره مناسب کیدی شي؟ (<https://bbc.in/3yyQuOO>)

د بي بي سي بایټسيز کیریر دندې پروفایلونه (وګورئ https://bit.ly/BBC_Bitesize_Careers)

2. ستاسو په سیمه کې په ښوونځیو او کالجونو کې د وړاندیز په اړه کورسونه او د زده کړې اختیارونه وپلټئ. که چېرې تاسو په ښوونځي کې یاست، نو د خپل فارم له ښوونکي یا د مسلک له مشاور څخه پوښتنه وکړئ. نور ځایونه چې تاسو کولی شئ د معلوماتو لپاره ورته مراجعه وکړئ په راتلونکې برخه کې لیست شوي دي.

زه نور معلومات چیرته ترلاسه کولی شم؟

تاسو کولی شئ:

- تاسو ته د نږدې کورس د لټولو لپاره د ملي کیریر خدمتونو ویب پاڼه (https://bit.ly/National_Career_Service) وګورئ؛
- ستاسو په ښوونځي کې د مسلکي زده کړې له مسؤل شخص سره خبرې وکړئ؛
- د شپږمو فارمونو سره د ځایي کالجونو او ښوونځیو ویب پاڼې وګورئ.

ایا زه اړتیا لرم چې خپلې زده کړې ته ادامه ورکړم؟

زده کړه د هغو زده کونکو لپاره وړیا ده چې د تعلیمي کال په پیل کې د اګست تر 31 پورې 16، 17، یا 18 کلن وي.

ایا کوم مالي ملاتړ شته که زه ورته اړتیا لرم؟

کیدای شي وي. انفرادي کالجونه د مالي ملاتړ مختلف ډولونه او کچې لري. د مثال په توګه، که چېرې تاسو د خپل وروستي کال په پیل کې 19 کلن یاست – نو شاید دا چې تاسو تکراري ازموینې لرئ یا ستاسو د انګلیسي ژبې د پراختیا لپاره اضافي وخت اخیستی - ستاسو کالج ممکن د دې وړتیا ولري چې مالي مرستې چمتو کړي.

دا هغه څه دي چې تاسو یې په اړه هغه وخت پوښتنه کولی شئ کله چې تاسو کالج ته ورځئ یا یې د مرکې په وخت کې پوښتنې شئ.

تاسو کولی شئ هغه خیریه موسسه هم وازموئ چې مرستې وړاندې کوي، لکه Turn2Us (https://bit.ly/Turn2us_) یا the Ruth Hayman Trust (https://bit.ly/Ruth_Hayman_Trust) Grants_Search.

کالجونو ته د درخواست کولو دمخه زه پر څه شي پوهېدلو ته اړتیا لرم؟

- زما د زده کړې تر ټولو نږدې چمتو کوونکي کوم دي؟
- د دوی راتلونکي پرانیستي پېښه کله ده، هغه وخت چې زه کولی شم شاوخوا وګورم او پوښتنې وکړم؟
- زما د وړتیاوو سره زما اختیارونه څه دي (یا احتمال لري چې ترلاسه یې کړم)؟

ایا زه یو ریفرنس یا راجع کولو ته اړتیا لرم؟ څوک یې زما لپاره لیکلی شي؟

کله چې تاسو کالج ته درخواست کوئ، نو تاسو به عموماً د خپل ښوونځي څخه راجع کولو ته اړتیا ولرئ. ستاسو د فارم ښوونکي یا د کال مشر به دا ستاسو لپاره لیکي.

تاسو شاید احساس وکړئ چې ستاسو د وړاندوینې شوي GCSE درجې ستاسو ریښتیني وړتیا او علمي وړتیا نه ښیي، ځکه چې تاسو د موضوع د منځپانګې مطالعې او انګلستان ته له رسیدو راهیسې خپلې انګلیسي ته د ودې ورکولو لپاره کافي وخت نه لرئ. که خبره همداسې وي، نو د خپل حواله لیکونکي څخه وغواړئ چې په حواله کې ستاسو شرایط ذکر کړي او د هغو هڅو او پرمختګونو په اړه تبصره وکړي چې تاسو ترسره کړي دي.

زه باید د مرستې او مشورې لپاره له چا سره خبرې وکړم؟

که چېرې تاسو په ښوونځي کې یاست، نو د خپل مسلک له مشاور څخه د خپلو اختیارونو په اړه پوښتنه وکړئ. د خپل فارم له ښوونکي سره په هغه صورت کې خبرې وکړئ چې که چېرې تاسو ډاډه نه یاست چې دا څوک دی یا څنګه یې موندلی شي.

که چېرې تاسو په ښوونځي کې نه یاست او د پالونکي تر پاملرنې لاندې یاست، نو تاسو کولی شئ د خپل پالونکي یا ټولنیز کارکونکي څخه وغواړئ چې له تاسو سره د محلي کالج کورسونو او پرانیستو ورځو په موندلو کې مرسته وکړي.

که چېرې تاسو په ښوونځي کې نه یاست او تاسو په بدیلو شرایطو کې یاست، نو د ښوونکو یا کارمندانو څخه وغواړئ چې تاسو ته لارښوونه وکړي.

ایا زه کولی شم بېلابېلو کالجونو ته لار شم، ترڅو وګورم چې دوی څنګه دي؟

هو، تاسو کولی شئ او دا مهمه ده چې دا کار وکړئ. کالجونه پرانیستي ورځې او پرانیستي ماښامونه لري. دا هغه پېښې دي چېرې چې تاسو کولی شئ کالج ته لار شئ، د ښوونکو سره خبرې وکړئ او د بېلابېلو کورسونو په اړه نور معلومات ومومئ. بیا تاسو کولی شئ پریکړه وکړئ چې ایا تاسو فکر کوئ کالج او که کورس به له تاسو سره مناسب وي. د کالجونو ویب پاڼه یا په ښوونځي کې ستاسو د کیریر له مشاور څخه د خلاص ورځو په اړه نور معلومات ومومئ.

زه باید د پرانیستي ورځو او مرکو لپاره څوک له ځان سره راوړم؟

دا ممکن ګټور وي چې یو ملګری یا د کورنۍ غړی له ځان سره ولرئ، څوک چې ستاسو لپاره هغه څوک له ځان سره ولرئ چې ژباړه کولی شي، البته که تاسو کولی شئ. ځینې کالجونه ممکن د ژباړونکي د چمتو کولو توان ولري - په ښوونځي کې ستاسو د مسلک مشاور کولی شي دا ستونزه ستاسو لپاره حل کړي.

دا هم گټور کیدی شي چې یو داسې څوک له ځان سره راوړئ چې ستاسو تر څنګ کوم پریزنټیشنونه او توضیحات واورې. وروسته، تاسو کولی شئ نوټونه سره پرتله کړئ او د خپلو اختیارونو له لارې خبرې وکړئ.

په پرانیستو ورځو او مرکو کې باید کومې پوښتنې وکړم؟

د کورس له ښوونکو څخه د پوښتلو لپاره پوښتنې:

- زه د دې کورس د ترسره کولو لپاره کومې وړتیا ته اړتیا لرم؟ (د بېلګې په توګه، ایا تاسو لېټرلر د GCSEs یا د انګلیسي یوې ټاکلې کچې ته اړتیا لرئ؟)

که چېرې تاسو اړینې وړتیاوې ونه لرئ، مګر بیا هم وغواړئ چې کورس ترسره کړئ، نو په اړه یې پوښتنه وکړئ:

- زه څنګه کولی شم د دې کورس لپاره اړینې وړتیاوې ترلاسه کړم، او دا به څومره وخت ونیسي؟

- دا کورس به ما ته کومې وړتیا راکړي؟
- د دې کورس له پای ته رسولو وروسته زما د کار یا نورو زده کړو لپاره کوم انتخابونه شتون لري؟ (د بېلګې په توګه، ایا تاسو کولی شئ په پوهنتون کې، د زده کړې لپاره یا ستاسو د کار په ټاکل شوي ساحه کې د دندو لپاره غوښتنه وکړئ؟)

هغه پوښتنې چې د ملاتړ له کارمندانو څخه یې وپوښتئ:

- که چېرې زه په درسونو نه پوهېدم، نو زه څه مرسته ترلاسه کولی شم؟
- که چېرې زه د سټر یا احساس وکړم، نو څه مرسته ترلاسه کولی شم؟

لارښوونه: کله ناکله د یوې مصروفې پرانیستې ورځې وروسته د معلوماتو په یاد ساتل ستونزمن وي، نو د خپلو پوښتنو ځوابونو یادداشت کړئ.

ایا د کډوال/پناه غوښتونکي په توګه زما دریځ به زما پر انتخابونو اغیزه وکړي؟

که چېرې تاسو 16-18 کلن یاست، نو ستاسو انتخابونه باید اغیزمن نه شي. تاسو حق لرئ - او واقعا باید - د تعلیمي کال تر پای پورې چې تاسو 18 کلن کېږئ، د زده کړې یا روزنې په ځینو ډولونو کې برخه واخلي.

که چېرې تاسو 19+ یاست، نو ستاسو انتخابونه به اغیزمن شي. ډیری کورسونه لاهم وړیا دي، مګر ځینې یې وړیا نه دي. کیدی شي په دې اړه محدودیتونه هم وي چې څوک کولی شي کورسونه واخلي، په دې اساس چې دوی په انگلستان کې څومره وخت ژوند کړي. په دې اړه نور معلومات د REUK په ویب پاڼه کې د لاسرسي وړ دي (وګورئ https://bit.ly/REUK_Asylum_Seeker_Further_Education).

که چېرې زما د پناه غوښتنې وضعیت او/یا زما د عمر له امله زه ونه شم کولی چې د کالج کورس ته لاسرسی ولرم، نو څه باید وکړم؟

نور تعلیمي اختیارونه شتون لري، لکه د ESOL وړیا کورسونه چې د خیریه موسسو او محلي رضاکارو ډلو لخوا پرمخ وړل کېږي. هغه څه چې د لاسرسي وړ دي، پر هغه ځای پورې اړه لري چې تاسو په کې ژوند کوئ.

ځینې کورسونه ممکن آنلاین او په حضوري ډول هم د لاسرسي وړ وي - لکه دا کورس د مهاجرینو شورا څخه (وګورئ https://bit.ly/Refugee_Council).

ځینې کورسونه پداسې حال کې د لاسرسي وړ دي چې تاسو د ښوونځي یا کالج کورس ته په تمه یاست، لکه دا اختیار د کډوالو/پناه غوښتونکو نجونو لپاره چې په لندن کې د Baytree مرکز څخه دی (وګورئ https://bit.ly/Youth_Service).

نور معلومات او د ګروپونو هغه لیست چې مختلف نور اختیارونه چمتو کوي د REUK ویب پاڼې څخه د لاسرسي وړ دي (https://bit.ly/REUK_Asymlum_Seeker_Further_Education).

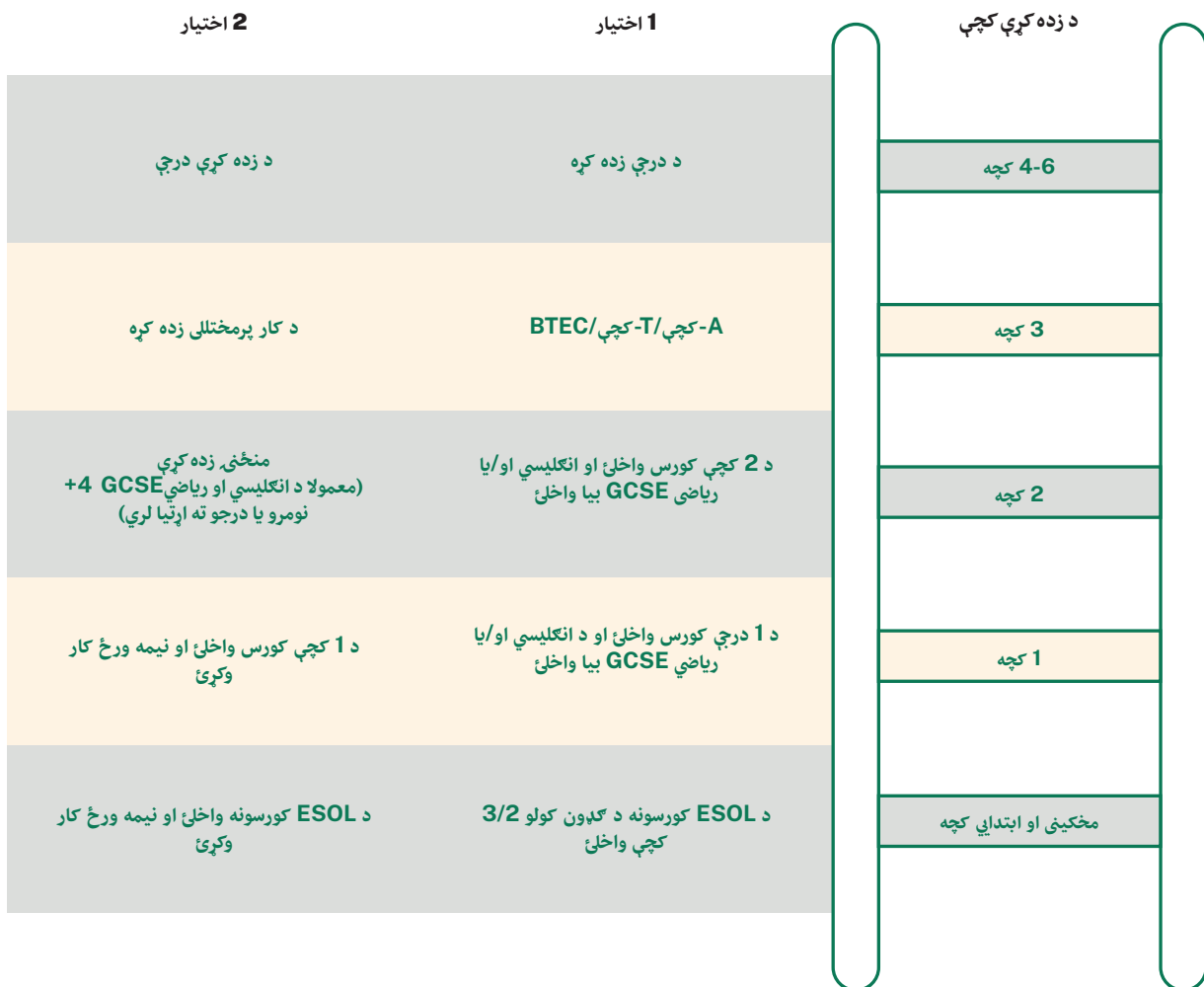

نو، په حقیقت کې زما اختیارونه څه دي؟

ستاسو اختیارونه به په دې پورې اړه ولري چې تاسو کومې وړتیاوې لرئ (یا یې تاسو تمه لرئ) او د کومې کچې زده کړې چې تاسو یې هدف غواړئ.

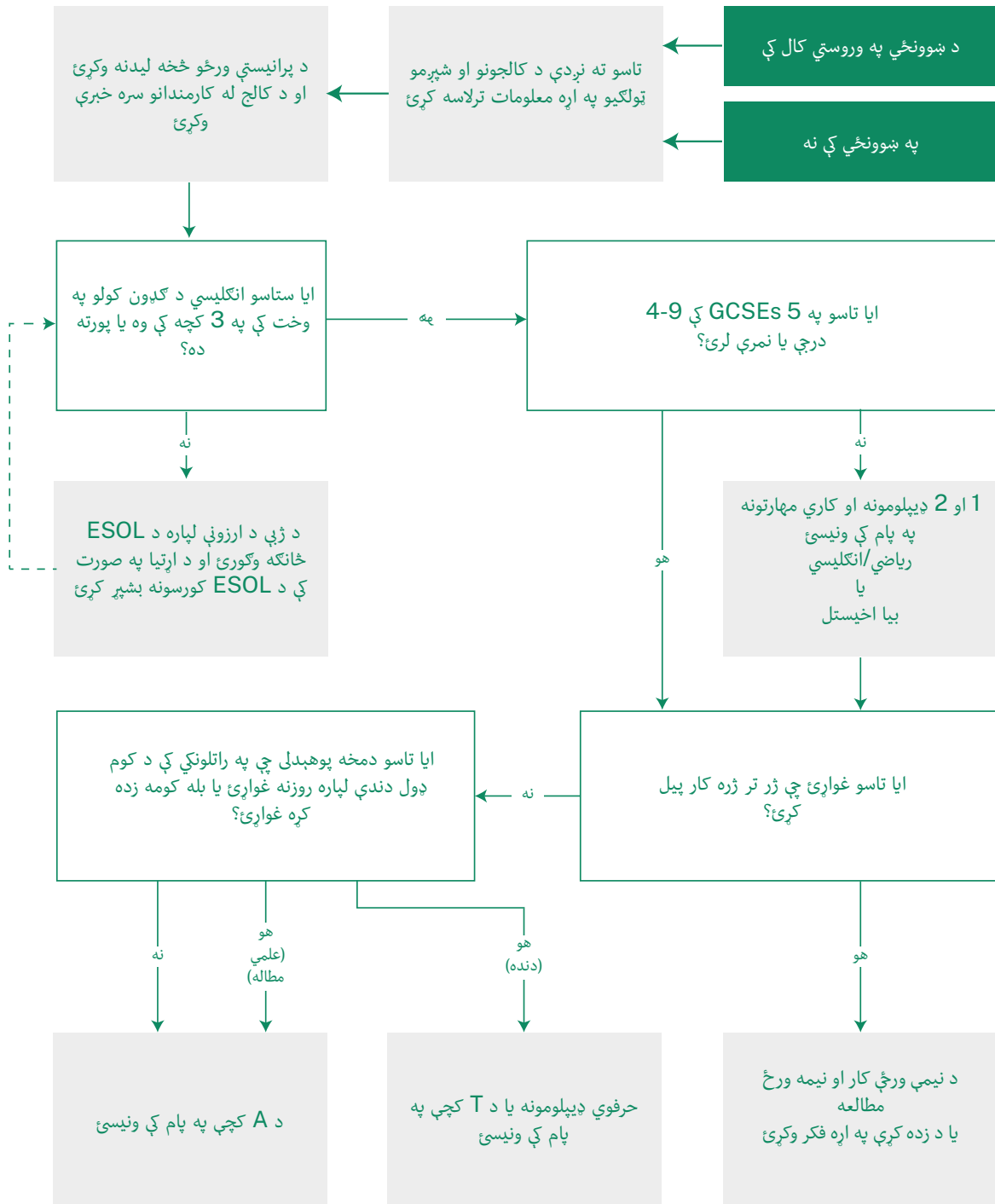
لاندې زینې ته یو نظر وگورئ. تاسو کولی شئ په هغه ځای کې زینې ته لار شئ چې ستاسو لپاره خورا مناسب وي. د بېلګې په توګه، که چېرې تاسو بریتانیا ته ناوخته رسیدلي یاست او یوازې یو یا دوه GCSEs په 1-3 نومرو کې لرئ، تاسو ممکن وغواړئ له 1 کچې پیل کړئ. کله چې تاسو دا کچه بشپړه کړه، بیا تاسو کولی شئ 2 کچې ته لار شئ.

په یاد ولرئ چې زده کړه تر 18 کلنۍ پورې اجباري ده. تر هغه وخته، تاسو کولی شئ د زینې پورته کولو ته دوام ورکړئ. کله چې تاسو 18 کلن شئ، بیا تاسو کولی شئ د زده کړې پریښودل غوره کړئ.

سرچینه: له [GROWS](https://bit.ly/Student_zone)، د ګلوستر شایر پوهنتون څخه جوړ شوی. (https://bit.ly/Student_zone)

ستاسو اختیارونه څه ډول ښکاري؟

زه د پوهنتون په اړه فکر کوم - زه باید پر څه شي پوه شم؟

زه واقعا نه پوهیږم چې پوهنتونونه څه دي، مگر زه لیواله یم ...

هغه زده کونکي چې غواړي د شپږم فارم یا د کالج د نورو زده کړې وروسته هغه زده کړې ته دوام ورکړي چې پوهنتون ته ځي. دا لوړو زده کړو ته هم راجع کیږي.

تاسو اړتیا نه لرئ چې پوهنتون ته لاړ شئ - په دې مرحله کې تعلیم اختیاري دی!

د پوهنتون تر ټولو مشهور وړتوب یوه درجې ده، چې معمولاً درې کاله وخت نیسي، مگر دلته لنډ وړتوبونه هم شته لکه لوړ ملي ډیپلومونه.

تاسو کولی شئ اکادمیک مضامین مطالعه کړئ، لکه کیمیا یا تاریخ یا تاسو کولی شئ هغه مسلکي درجې غوره کړئ چې تاسو ته به د یوې ځانګړې دندې لپاره روزنه درکړي، لکه نرسینګ یا انجینري.

که چېرې تاسو غواړئ چې د پوهنتون د وړتیاوو په اړه نور معلومات ترلاسه کړئ، نو د امکاناتو په ویب پاڼه کې ډیر ګټور معلومات شتون لري (https://bit.ly/Guide_to_Qualifications).

زه غواړم پوهنتون ته لاړ شم، مگر ما اوریدلي چې دا واقعا ګرانه ده

د ښوونې فیس (هغه پیسې چې تاسو یې په پوهنتون کې د ګډون لپاره تادیه کوئ) ډېرې دي، هو - مگر هغه زده کونکي چې په انگلستان کې د پنځو کلونو لپاره ژوند کوي، کولی شي د پور غوښتنه وکړي، ترڅو د دوی لپاره پیسې ورکړي.

که چېرې تاسو د زده کونکي پور واخلي، نو تاسو به یوازې د دې بیرته تادیه کول هغه وخت پیل کړئ کله چې تاسو د یوې ټاکلې اندازې څخه ډیرې پیسې وګټئ. د دې لارښود د لیکلو په وخت کې هغه زده کونکي چې اوس د لیسانس کورسونه پیل کوي د دوی د پور بیرته تادیه کول هغه پیل کړي کله چې دوی په کال کې £ 25,000 ترلاسه کوي. له دې وروسته، د هغو پیسو 9% چې دوی هر کال د حد څخه زیات ترلاسه کوي د پور د بیرته ورکولو لپاره کارول کیږي.

نو، د بېلګې په توګه که چېرې تاسو په کال کې £ 30,000 ترلاسه کوئ، نو تاسو د £ 25,000 حد څخه £ 5,000 ډیر عاید ترلاسه کوئ. نو تاسو به په کال کې د £ 5,000 9% تادیه کړئ - کوم چې £ 450، یا £ 37.50 په میاشت کې کیږي.

د لا زیاتو معلوماتو لپاره د حکومت ویب پاڼه وګورئ "د محصلینو لپاره د فارغینو لپاره مالیه" (https://bit.ly/Student_finance_for_undergraduates).

زه د پوهنتون په اړه فکر کوم، مګر زه ډاډه نه يم چې دا زما لپاره سم دی

ډیری پوهنتونونه د پوهاوي هغه پروګرامونه لري چې له تاسو سره به مرسته وکړي چې دا پریکړه وکړي چې ایا لورې زده کړې ستاسو لپاره ښه انتخاب دی. تاسو کولی شئ پ وړیا نمونوي لیکچرونو او سیمینارونو کې برخه واخلي، د ودانیو شاوخوا وګورئ، اوسنیو زده کونکو سره خبرې وکړئ او کله یې چې وخت وي، نو د خپل غوښتنلیک سره یو څه مرسته ترلاسه کړئ. ځینې ښې بېلګې یې دا دي:

- [GROWS](https://bit.ly/Student_zone)، د ګلوسټر شایر پوهنتون لخوا چلول کېږي (https://bit.ly/Student_zone):

- د ختیځ لندن له پوهنتون څخه د [رسونې او لاسرسي](https://bit.ly/University_EastLondon_resources) سرچینې (https://bit.ly/University_EastLondon_resources):

- د مانچسټر پوهنتون څخه د مانچسټر لاسرسي پروګرام (https://bit.ly/Manchester_University):

- [برمنګهم ته لارې](https://bit.ly/Birmingham_University_Post16)، د برمنګهم پوهنتون لخوا وړاندیز شوی. (https://bit.ly/Birmingham_University_Post16):

ستاسو ښوونځی یا کالج باید وکولی شي تاسو ته د دې پروګرامونو د نورو مثالونو لپاره نوملېکنه وکړي.

د حقيقي ژوند کيسې

لاندې د قضيې مطالعې د حقيقي ژوند د مثالونو پراساس دي، ترڅو د ښوونځي د رخصتو لپاره ځينې مختلفې لارې روښانه کړي.

د قضيې مطالعه 1:

ښوونځی ← کالج ← پوهنتون

اليني له يونان څخه د خپلې کورنۍ سره راغله او په 13 کلنۍ کې د ښوونځي 9 ټولګي ته لاړه. هغې مخکې په يونان کې پنځه کاله انګليسي ژبه زده کړې وه. په يونان کې د هغې د خوښې درسونه سپورت او ساينس وو.

په 10 او 11 کلونو کې، اليني د خپلو GCSEs او همدارنګه د انګليسي ژبې د زده کړې لپاره سخته مطالعه وکړه. هغې په ښوونځي کې د هغې د GCSE اختيارونو څخه په يوه کې د انګليسي اضافي درسونه ترلاسه کړل، کوم چې په هغه ژبه تمرکز کوي چې هغې ته د رياضياتو، ساينس او PE په برخه کې د GCSE ازموينې پاس کولو لپاره اړين دی او په ټوله کې يې انګليسي وده کړې. هغې د GCSE يوناني کې هم ګډون وکړ.

اليني په رياضي، ساينس (ډبل جايزه)، PE، او يونان کې په 4-9 درجو کې پنځه GCSEs ترلاسه کړل. هغې په انګليسي کې 3 نومرې ترلاسه کړل او په کالج کې د پلي شوي ساينس په BTEC کورس کې ومنل شوه. د کالج په لومړي کال کې هغې خپل GCSE په انګليسي کې هم واخيست او 4 درجې يې ترلاسه کړې.

لکه څنګه چې هغې په کالج کې زده کړه کوله، د اليني باور د هغې د انګليسي ژبې له کچې سره وده وکړه. هغې په خپل BTEC کورس کې DDM درجې ترلاسه کړې او د فزيوتراپي د زده کړې لپاره يې د ګلوسټر شاير پوهنتون کې نومليکنه ترلاسه کړه. هغه هيله لري چې خپله درجه پاس کړي او د ملي روغتيا په خدمتونو (NHS) کې کار وکړي.

د 2 قضي مطالعه:

ښوونځی ← د ESOL درسونه ← زده کړه ← کار

امیر په 14 کلنۍ کې له افغانستانه د مهاجر په توګه راغلی و. هغه په انګلیسي کې د پیل کونکي په توګه د 10 کال څخه ښوونځی پیل کړ. امیر د خپل ښوونځي د مهال ویش د یوې برخې په توګه د انګلیسي ژبې وقف شوي درسونه ترلاسه کړل. هغه د ماښام په وخت کې د ځایي خیریه موسسې لخوا د انګلیسي په درسونو کې هم برخه اخیستې.

امیر په 3-1 ټولګیو کې څلور GCSEs ترلاسه کړل او بیا کالج ته لاړ، چیرته چې هغه د دوو کلونو لپاره د ESOL په پروګرام کې شامل شو. هغه د ESOL کورسونو کې د ګډون کولو 1، 2 او 3 کچه او په ریاضیاتو کې د کاري مهارتونو 2 کچه پاس کړه.

په ښوونځي او کالج کې د خپلو څلورو کلونو په جریان کې د امیر انګلیسي خبرې کول او د پوهیدو کچه په چټکۍ سره ښه شوه. لوستل او لیکل د امیر لپاره ډیر ستونزمن وو، ځکه چې هغه دمخه سکریپټ نه و زده کړی، مګر هغه صبر وکړ او د ESOL د ګډون کولو 3 ازموینه یې پاس کړه.

د کالج کیریر خدمتونو په مرسته هغه بیا په خپله سیمه کې د پلمینګ په برخه کې د زده کړې لپاره غوښتنه وکړه. هغه اوس په خپل ښار کې په یوه شرکت کې د پلمبر په توګه کار کوي او هیله لري چې یوه ورځ خپل د نندوانۍ کاروبار جوړ کړي.

د 3 قضي مطالعه:

ښوونځی ← شپږم فارم ← نیمه ورځ کار ← پوهنتون ← کار

ماکسیم د 14 کلن دی او له اوکراین څخه راغلی او په 10 کلنۍ کې شامل شو. هغه په اوکراین کې تر منځنۍ کچې انگلیسي زده کړې وه او جرمني او روسي ژبې یې هم زده کړې وې. له ژبو سره یې مینه وه.

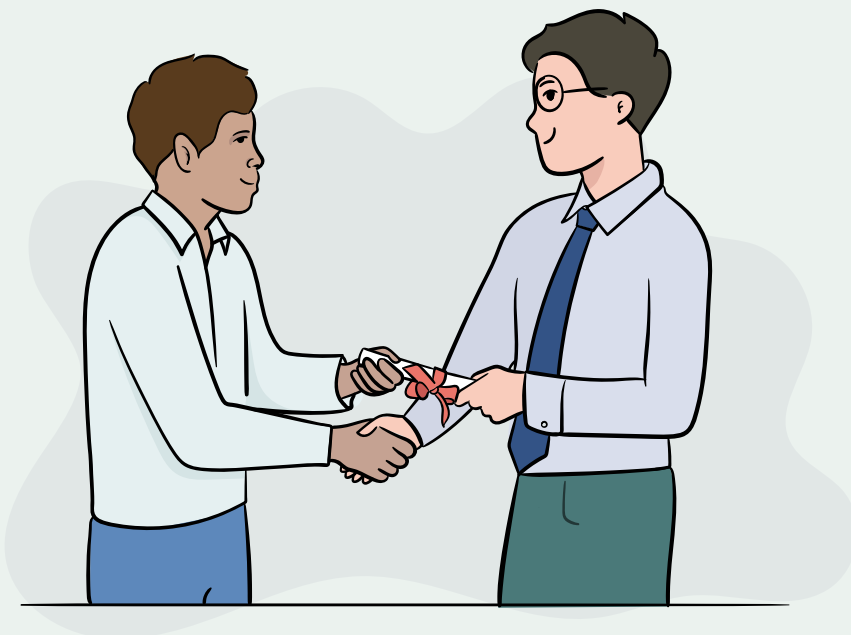
ماکسیم د روسيې، الماني او هسپانوي ژبو په ګډون شپږ GCSEs اخیستي. هغه د خپلو ټولګیوالو سره د ابتدایي کچې څخه هسپانوي ژبه پیل کړې وه. هغه د ښوونځي څخه وروسته په اونۍ کې دوه ځله د انگلیسي ژبې وقف شوي درسونه هم ترلاسه کړل، ترڅو د هغه ژبې سره مرسته وکړي چې هغه د GCSEs لپاره ورته اړتیا لري.

هغه په ریاضي، ساینس (دوه ګونې جایزه)، روسي، الماني او هسپانوي او په انگلیسي ژبه کې 4 او پورته درجې ترلاسه کړې.

مکسیم د ښوونځي په شپږم فارم کې نوم لیکنه وکړه ترڅو خپل انگلیسي GCSE بیرته واخلي او په هسپانوي او الماني ژبو د A کچې زده کړې وکړي. په 12 کال کې د GCSE په انگلیسي کې 4 درجې له ترلاسه کولو وروسته، هغه په 13 ټولګي کې د خپلو دوو ژبو-A لیسو ترڅنګ د سوداګرۍ په مطالعاتو کې د AS-کچه ترلاسه کړه.

څرنګه چې مکسیم د پنځو کلونو لپاره په انگلستان کې نه و، نو بیا یې د پرچون پلورنکي په تګه دنده ترلاسه کړه او د 12 میاشتو لپاره یې پوره ورځ کار وکړ. دې کار هغه ته د انگلیسي د مهارتونو د لا پراختیا لپاره ارزښتناکه کاري تجربه او وخت ورکړ. کله چې هغه په بریتانیا کې د پنځو کلونو لپاره میشت و، نو مکسیم د پور شرایط پوره کړل، ترڅو د ليسانس کورس لپاره د هغه د زده کړې فیس تادیه کړي - که څه هم هغه غوښتل کار ته دوام ورکړي.

ماکسیم اوس مهال نیمه ورځ کار کوي او د پرائیستي پوهنتون سره د سوداګرۍ په مدیریت او ژبو کې د ليسانس لپاره نیمه ورځ درس وايي. هغه هیله لري چې یوه ورځ په اوکراین یا انگلستان کې د وارداتو او صادراتو سوداګرۍ رامنځته کړي.

د 4 قضیې مطالعه:

ښوونځی ← کالج ← کاري تجربه ← د کار د زده کړې درجې ← درجې

پاولا په اپریل کې له پولنډ څخه راوړسیده. هغې د انگلستان په لویدیځ کې په 15 کلۍ کې اکاډمي پیل کړه او په 10 ټولګې کې شامله شوه. هغې په پولنډ کې د انگلیسي ژبې زده کړه کړې وه، مګر هغه په کې ستونزې درلودې او ډاډه نه وه. د هغې ځینې وخت په ښوونځي کې د انگلیسي ژبې د درسونو او د اصلي مضامینو (ریاضي او ساینس) سره اضافي مرستې ته وقف شوی و.

پاولا خپلو ښوونکو ته وویل چې هغه غواړي نرسه شي او ښوونځي د هغې سره په محلي روغتون کې د کاري تجربې په موندلو کې مرسته وکړه. هغې د اکاډمي شپږم فارم ته پرمختګ وکړ او په 2 کچه او بیا په 3 کچه کې د روغتیا او ټولنیز پاملرنې NVQs پي بشپړې کړې. هغې په 12 ټولګې کې خپل د انگلیسي GCSE بیا ورکړ او 4 نومرې یې ترلاسه کړې.

د ښوونځي د کیریر ښوونکي په مرسته پاولا د نرسنګ په برخه کې د بنسټ درجې زده کړې ته ومنل شوه، چیرته چې هغې د روغتون په وارډونو او جراحي تیاترونو کې تجربه ترلاسه کړه. هغې پریکړه وکړه چې هغه غواړي په نرسنګ کې مسلکي شي. د هغې بنسټ درجې هغې ته وړتیا ورکړه چې د پوره ورځې د لویانو نرسینګ سند دوهم کال ته شامله شي، کوم به چې هغه په سپتمبر کې پیل کړي. د هغې هیله دا ده چې جراحي نرسه شي.

نور وپلټئ: سرچینې او ګټورې اړیکې

- د پيټر بورګ، بریستول او ویسټ منسټر، لندن په کالجونو کې د ESOL کورسونو بیلګې:

← پيټر بورګ کالج (https://bit.ly/Peterborough_College_ESOL)

← د ویسټ منسټر کالج ښار، لندن (https://bit.ly/ESOL_courses)

← په بریستول کې د کابوټ زده کړې فدراسیون (https://bit.ly/ESOL_CLF_Post16)

- هغه خیریه موسسه چې په لندن کې ځوانانو ته د ESOL درسونه او ملاتړ چمتو کوي:

← د پسرلي ځوانانو اکاډمۍ (<https://bit.ly/SpringboardYouthAcademy>)

- هغه ګټور چارټ چې د بېلابېلو انګلیسي ژبې وړتیا کچه پرتله کوي. دا د سکاټلینډ څخه دی. د سکاټلینډ ازموینې د انګلیسي ازموینې څخه توپیر لري، مګر تاسو کولی شئ وګورئ چې د ESOL ارزونه څنګه د CEFR کچې سره پرتله کوي:

← www.sqa.org.uk/files_ccc/SQA_ESOL_CEFR_Levels.pdf

- د اکاډمیکې مطالعې لپاره د پسینو د لټولو وسیله:

← Turn2us (https://bit.ly/Turn2us_Grants_Search) هغه ویب پاڼه چې له تاسو سره په 16 (او 18/19) کې ستاسو د انتخابونو په پوهیدو کې مرسته کوي.

← خپل راتلونکی (<https://bit.ly/StudyOptionsatAge16>) ومومئ

